Evropski parlament
2019–2024

Odbor za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve

2023/2028(INI)

27.6.2023

OSNUTEK POROČILA

o razmerah na področju temeljnih pravic v Evropski uniji v letih 2022 in 2023 (2023/2028(INI))

Odbor za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve

Poročevalka: Katarina Barley

PR_INI

VSEBINA

Stran

PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA.....3

OBRAZLOŽITEV 11

PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

o razmerah na področju temeljnih pravic v Evropski uniji v letih 2022 in 2023 (2023/2028(INI))

Evropski parlament,

– ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji (PEU) in Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU),

– ob upoštevanju Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljnjem besedilu: Listina),

– ob upoštevanju sodne prakse Sodišča Evropske unije[1],

– ob upoštevanju Uredbe (EU, Euratom) 2020/2092 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2020 o splošnem režimu pogojenosti za zaščito proračuna Unije[2] (v nadaljnjem besedilu: uredba o pogojenosti s pravno državo),

– ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/692 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. aprila 2021 o vzpostavitvi programa Državljani, enakost, pravice in vrednote ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1381/2013 Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbe Sveta (EU) št. 390/2014[3],

– ob upoštevanju Uredbe (EU) 2017/1939- o izvajanju okrepljenega sodelovanja v zvezi z ustanovitvijo Evropskega javnega tožilstva (EJT)[4],

– ob upoštevanju Uredbe (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov)[5],

– ob upoštevanju Direktive (EU) 2017/1371 o boju proti goljufijam, ki škodijo finančnim interesom Unije, z uporabo kazenskega prava[6],

– ob upoštevanju Okvirnega sklepa Sveta 2008/913/PNZ z dne 28. novembra 2008 o boju proti nekaterim oblikam in izrazom rasizma in ksenofobije s kazensko-pravnimi sredstvi[7],

– ob upoštevanju Priporočila Komisije (EU) 2021/1534 z dne 16. septembra 2021 o zagotavljanju zaščite, varnosti in opolnomočenja novinarjev in drugih medijskih

---

[1] Med drugim: Komisija/Madžarska (Preglednost združevanja), zadeva C-78/18, EU:C:2020:476, zadeva C-241/21: sodba Sodišča (veliki senat) z dne 6. oktobra 2022. I. L./Politsei- ja Piirivalveamet, ECLI:EU:C:2022:753.
[2] UL L 433I, 22.12.2020, str. 1.
[3] UL L 156, 5.5.2021, str. 1.
[4] UL L 283, 31.10.2017, str. 1.
[5] UL L 119, 4.5.2016, str. 1.
[6] UL L 198, 28.7.2017, str. 29.
[7] UL L 328, 6.12.2008, str. 55.

delavcev v Evropski uniji[8],

– ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 9. decembra 2021 z naslovom Bolj vključujoča in zaščitniška Evropa: vključitev sovražnega govora in kaznivih dejanj iz sovraštva v seznam kaznivih dejanj EU (COM(2021)0777),

– ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 5. marca 2020 z naslovom Unija enakosti: strategija za enakost spolov za obdobje 2020–2025 (COM(2020)0152),

– ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 24. junija 2020 z naslovom Strategija EU o pravicah žrtev (2020–2025) (COM(2020)0258),

– ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 12. novembra 2020 z naslovom Unija enakosti: strategija za enakost LGBTIQ oseb za obdobje 2020–2025 (COM(2020)0698),

– ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 2. marca 2022 o boju proti rasizmu in antisemitizmu,

– ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 2. decembra 2020 z naslovom Strategija za okrepitev uporabe Listine o temeljnih pravicah v EU (COM(2010)0711),

– ob upoštevanju poročila Komisije z dne 6. decembra 2022 z naslovom Cvetoč državljanski prostor za ohranjanje temeljnih pravic v EU – letno poročilo o uporabi Listine EU o temeljnih pravicah za leto 2022 (COM(2022)0716),

– ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 13. julija 2022 z naslovom Poročilo o stanju pravne države za leto 2022 – stanje pravne države v Evropski uniji (COM(2022)0500),

– ob upoštevanju priporočila Komisije (EU) 2023/681 z dne 8. decembra 2022 o procesnih pravicah osumljencev in obdolžencev, ki jim je bil odrejen preiskovalni pripor, ter materialnih pogojih pripora[9],

– ob upoštevanju predloga Komisije za direktivo Evropskega parlamenta in Sveta o zaščiti oseb, ki se udejstvujejo pri udeležbi javnosti, pred očitno neutemeljenimi ali zlorabljenimi sodnimi postopki (strateške tožbe za onemogočanje udeležbe javnosti) (COM(2022)0177) (direktiva proti strateškim tožbam za onemogočanje udeležbe javnosti),

– ob upoštevanju predloga direktive Sveta z dne 7. decembra 2022 o standardih za organe za enakost na področju enakega obravnavanja oseb ne glede na raso ali narodnost, enakega obravnavanja oseb pri zaposlovanju in poklicu ne glede na vero ali prepričanje, invalidnost, starost ali spolno usmerjenost, enakega obravnavanja žensk in moških v zadevah socialne varnosti ter pri dostopu do blaga in storitev in oskrbi z njimi ter o črtanju člena 13 Direktive 2000/43/ES in člena 12 Direktive 2004/113/ES (COM(2022)0689),

– ob upoštevanju predloga direktive Evropskega parlamenta in Sveta o standardih za organe za enakost na področju enakega obravnavanja in enakih možnosti žensk in

[8] UL L 331, 20.9.2021, str. 8.
[9] UL L 86, 24.3.2023, str. 44.

moških pri zaposlovanju in poklicu ter o črtanju člena 20 Direktive 2006/54/ES in člena 11 Direktive 2010/41/EU (COM(2022)0688),

– ob upoštevanju poročil Agencije EU za temeljne pravice (FRA), zlasti poročil o temeljnih pravicah za leto 2022,

– ob upoštevanju Splošne deklaracije o človekovih pravicah,

– ob upoštevanju instrumentov Organizacije združenih narodov (OZN) o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter priporočil in poročil splošnega rednega pregleda OZN, pa tudi sodne prakse organov OZN za spremljanje pogodb in posebnih postopkov Sveta za človekove pravice,

– ob upoštevanju Konvencije Sveta Evrope o preprečevanju nasilja nad ženskami in nasilja v družini ter o boju proti njima, ki je bila dana na voljo za podpis od 11. maja 2011 v Istanbulu (v nadaljnjem besedilu: Istanbulska konvencija),

– ob upoštevanju poročila Sveta Evrope z dne 23. marca 2023 z naslovom Zagovorniki človekovih pravic na območju Sveta Evrope v času kriz, ki je sledilo okrogli mizi o človekovih pravicah, ki jo je organiziral urad komisarke za človekove pravice Sveta Evrope v Dublinu 24.–25. oktobra 2022[10],

– ob upoštevanju osnutka revidiranega sporazuma o pristopu Evropske unije h Konvenciji o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin z dne 17. marca 2023,

– ob upoštevanju svoje resolucije z dne 11. novembra 2021 o krepitvi demokracije ter svobode in pluralnosti medijev v EU: zloraba civilnopravnih in kazenskopravnih ukrepov za utišanje novinarjev, nevladnih organizacij in civilne družbe[11],

– ob upoštevanju svoje resolucije z dne 15. decembra 2021 o ovrednotenju ukrepov za preprečevanje korupcije, nepravilne porabe ter poneverbe evropskih in nacionalnih javnih sredstev v primeru skladov za izredne razmere in na področjih porabe, povezanih s kriznimi razmerami[12],

– ob upoštevanju svoje resolucije z dne 17. februarja 2022 s priporočili Komisiji o statutu za evropska čezmejna združenja in neprofitne organizacije[13],

– ob upoštevanju svoje resolucije z dne 8. marca 2022 o krčenju prostora za civilno družbo v Evropi[14],

– ob upoštevanju svoje resolucije z dne 10. marca 2022 o pravni državi in posledicah sodbe Sodišča Evropske unije[15],

– ob upoštevanju svojega sklepa z dne 10. marca 2022 o ustanovitvi preiskovalnega

---

[11] UL C 205, 20.5.2022, str. 2.
[12] UL C 251, 30.6.2022, str. 48.
[13] UL C 342, 6.9.2022, str. 225.
[14] UL C 347, 9.9.2022, str. 2.
[15] UL C 347, 9.9.2022, str. 168.

odbora za preiskavo uporabe programa Pegasus in podobne vohunske programske opreme za nadzor ter o opredelitvi predmeta preiskave, pa tudi pristojnosti, številčne sestave in mandata preiskovalnega odbora (2022/2586),

– ob upoštevanju svoje resolucije z dne 9. junija 2022 o pravni državi in morebitni odobritvi poljskega načrta za okrevanje in odpornost (v okviru Mehanizma za okrevanje in odpornost)[16],

– ob upoštevanju svoje resolucije z dne 6. julija 2022 o presečni diskriminaciji v Evropski uniji: socialno-ekonomski položaj žensk afriškega, bližnjevzhodnega, latinskoameriškega in azijskega porekla[17],

– ob upoštevanju svoje resolucije z dne 15. septembra 2022 o predlogu sklepa Sveta o ugotavljanju obstoja očitnega tveganja v skladu s členom 7(1) Pogodbe o Evropski uniji, da bi Madžarska lahko huje kršila temeljne vrednote Unije[18],

– ob upoštevanju svoje resolucije z dne 5. oktobra 2022 o položaju Romov, ki živijo v naselbinah v EU[19],

– ob upoštevanju svoje resolucije z dne 15. decembra 2022 o sumu korupcije z izvorom iz Katarja in širši potrebi po preglednosti in odgovornosti v evropskih institucijah[20],

– ob upoštevanju svoje resolucije z dne 19. aprila 2023 o boju proti diskriminaciji v EU – dolgo pričakovani horizontalni direktivi o preprečevanju diskriminacije[21],

– ob upoštevanju svoje resolucije z dne 11, maja 2023 o ustreznosti varstva, ki ga zagotavlja okvir EU–ZDA za varstvo podatkov[22],

– ob upoštevanju resolucije Evropskega parlamenta z dne 11. novembra 2021 o prvi obletnici dejanske prepovedi pravice do splava na Poljskem[23],

– ob upoštevanju svoje resolucije z dne 7. julija 2022 o odločitvi vrhovnega sodišča ZDA o odpravi pravice do splava v Združenih državah in potrebi po zaščiti pravice do splava in zdravja žensk, tudi v EU[24],

– ob upoštevanju svoje resolucije z dne 3. maja 2022 o preganjanju manjšin zaradi njihovega prepričanja ali veroizpovedi[25],

– ob upoštevanju člena 54 Poslovnika;

---

[16] UL C 493, 27.12.2022, str. 108.
[17] UL C 47, 7.2.2023, str. 184.
[18] UL C 125, 5.4.2023, str. 463.
[19] UL C 132, 14.4.2023, str. 29.
[20] UL C 177, 17.5.2023, str. 109.
[21] P9_TA(2023)0111.
[22] P9_TA(2023)0204.
[23] UL C 205, 20.5.2022, str. 44.
[24] UL C 47, 7.2.2023, str. 268.
[25] UL C 465, 6.12.2022, str. 33.

– ob upoštevanju mnenja Odbora za ustavne zadeve,

– ob upoštevanju poročila Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve (A9-0000/2023),

A. ker Unija temelji na vrednotah spoštovanja človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države ter spoštovanja človekovih pravic, kot je določeno v členu 2 PEU in v Listini; ker bi morale biti te vrednote skupne državam članicam;

B. ker so svoboda, pluralnost in neodvisnost medijev ter varnost novinarjev ključni sestavni deli pravice do svobode izražanja in obveščanja ter bistvene za demokratično delovanje EU in njenih držav članic; ker so v zadnjih letih novinarji in medijski akterji v Evropi in tujini vedno bolj ogroženi;

C. ker korupcija resno ogroža demokracijo in pravno državo; ker v nekaterih državah članicah obstajajo stalni in resni pomisleki glede boja proti korupciji; ker je namen uredbe o pogojenosti s pravno državo zaščititi proračun Unije pred kršitvami načel pravne države;

D. ker se neodvisnost sodstva, ki je bistvena zahteva demokratičnega načela delitve oblasti in je osrednjega pomena za zagotavljanje spoštovanja temeljnih pravic, sooča z resnimi grožnjami ali je v nekaterih državah članicah celo strukturno ogrožena;

E. ker je marca 2023 komisarka Sveta Evrope za človekove pravice ocenila slabšanje položaja zagovornikov človekovih pravic v Evropi kot zaskrbljujoče;

F. ker je bilo zaradi neučinkovitega upravljanja in nesorazmerne uporabe sile s strani oblasti na evropskih mejah več primerov smrti migrantov in kršitev človekovih pravic;

G. ker je v zadnjih letih prišlo do organiziranega nasprotovanja pravicam žensk in deklet; ker je razširjenost nasilja na podlagi spola, vključno s spolnim nasiljem in posilstvi, še vedno visoka po vsej Evropski uniji;

H. ker razširjenost diskriminacije zaradi rasne ali etnične pripadnosti ostaja trajno visoka, tako skozi čas kot med različnimi skupinami prebivalstva v različnih državah članicah. ker so antisemitizem, islamofobija in rasizem trdovratne oblike sovraštva in diskriminacije; ker ekstremizem skrajne desnice še posebej ogroža osebe, ki jih je prizadela diskriminacija, in družbo kot celoto;

I. ker po vsej EU še vedno obstajata diskriminacija in nasilje nad osebami LGBTIQ+; ker se osebe LGBTIQ+ v več državah članicah še vedno soočajo z diskriminacijo in izključenostjo;

J. ker je bilo v zadnjih nekaj letih v EU vedno več primerov sovražnega govora[26], predvsem zaradi vse večjega števila uporabnikov družbenih medijev in dejstva, da sovražni govor na spletu uspeva; ker lahko sovražni govor privede do kaznivih dejanj iz sovraštva;

[26] Kratek povzetek „Boj proti sovražnemu govoru in kaznivim dejanjem iz sovraštva v EU“, služba Evropskega parlamenta za raziskave, junij 2022.

K. ker EU temelji na spodbujanju socialnih, kulturnih in gospodarskih pravic;

L. ker je pristop EU k Evropski konvenciji o človekovih pravicah (EKČP) obveznost v skladu s členom 6(2) PEU in ostaja prednostna naloga;

Pravna država in dostop do pravnega varstva

1. ostro obsoja dejstvo, da je bil leta 2022 postavljen še en svetovni rekord glede števila zaprtih novinarjev; poziva k hitremu dogovoru o direktivi proti strateškim tožbam za onemogočanje udeležbe javnosti, ki bi morala nuditi vsebinsko in široko zaščito pred zlorabami tožb;

2. je globoko zaskrbljen zaradi vse večje stopnje korupcije v nekaterih državah članicah, zlasti v primerih, ki zadevajo visoke uradnike in politike; je zaskrbljen zaradi različnih ravni izvajanja okvira EU za boj proti korupciji v državah članicah;

3. poudarja, da sta neodvisnost sodstva ter učinkovit sistem zavor in ravnovesij, ki se lahko med državami članicami razlikuje, ključna elementa pravne države; obsoja vse poskuse vlad držav članic, da bi politično vplivale na neodvisno odločanje v sodstvu ali ga nadzirale;

4. podpira uporabo mehanizma za okrevanje in odpornost ter horizontalne omogočitvene pogoje za zamrznitev sredstev EU za boj proti korupciji in nazadovanju pravne države v državah članicah; poudarja, da je treba sredstva, omejena z različnimi pogojnimi ukrepi, sprostiti le, če se resnično in ustrezno obravnavajo ključna vprašanja pravne države, korupcije in človekovih pravic; poziva Evropski svet, naj ugotovi, ali je Madžarska resno in vztrajno kršila vrednote EU iz člena 7(2) PEU;

Svoboščine

5. opozarja na vse večjo ogroženost svobode združevanja, govora in zbiranja; ponovno poudarja, da se pravica do mirnega zbiranja lahko omeji le, če je to določeno z zakonom ter če je to potrebno in sorazmerno za zaščito splošnega interesa, ki ga priznava Unija, ali pravic in svoboščin drugih;

6. poudarja, da morajo biti za zagotovitev pravice do svobode izražanja in obveščanja, ki je temeljna za vsako demokracijo, informacije splošno dostopne in raznolike, in poudarja, da je treba zagotoviti umetniško svobodo;

7. poudarja ključno vlogo organizacij civilne družbe pri spodbujanju aktivnega državljanstva, temeljnih pravic in demokratične udeležbe v Evropi; poziva k oblikovanju strategije Komisije in skupnih pravil v vseh državah članicah, da bi spodbudili zakonodajno in politično okolje brez negativnih učinkov, groženj in napadov;

8. opozarja, da ima v skladu s členom 6 Listine vsakdo pravico do svobode in varnosti, kar pomeni, da bi morali biti vsi v Uniji zaščiteni pred nezakonitimi in samovoljnimi aretacijami;

9. obsoja porast antisemitskih, protiislamskih in rasističnih incidentov v EU; obžaluje, da primeri diskriminacije, rasističnih in ksenofobičnih kaznivih dejanj pogosto niso naznanjeni oblastem, kar vodi v dejansko nekaznovanje;

10. poudarja, da je zaradi informatizacije vsakdanjega življenja in škandalov v zvezi s podatki pravica do varstva osebnih podatkov vse pomembnejša; ponovno izraža zaskrbljenost zaradi neenotne uporabe splošne uredbe o varstvu podatkov;

11. ostro obsoja razširjene kršitve temeljnih pravic in uporabo nesorazmernega nasilja s strani nacionalnih organov na mejah Unije;

Enakost in dostojanstvo

12. obžaluje, da je predlog o horizontalni direktivi o preprečevanju diskriminacije v Svetu vztrajno blokiran že 14 let;

13. opozarja, da je nasilje na podlagi spola zelo razširjeno v vseh državah članicah po vsej Uniji; obsoja nazadovanje pravic žensk v nekaterih državah članicah, zlasti zavrnitev dostopa do varnega in zakonitega splava;

14. opozarja, da so zločini iz sovraštva in sovražni govor, ki jih napajajo rasizem, ksenofobija, verska nestrpnost ali invalidnost osebe, njihova spolna usmerjenost, spolna identiteta, izražanje spola in spolne značilnosti, skrajni primeri diskriminacije;

15. pozdravlja pobudo Komisije za vključitev sovražnega govora in kaznivih dejanj iz sovraštva v seznam kaznivih dejanj EU iz člena 83(1) PDEU;

16. pozdravlja dejstvo, da se je Komisija prvič sklicevala na posamezno kršitev člena 2 PEU, ko je Sodišču EU predložila madžarski „zakon o zaščiti otrok“, ki je prikrival druge cilje;

Družbene, gospodarske in okoljske pravice

17. priznava, da je revščina še ena oblika diskriminacije, ki vodi v kršitev temeljnih pravic; poziva Komisijo, Svet in države članice, naj oblikujejo politike za zmanjšanje revščine, pri čemer naj posebno pozornost namenijo otrokom;

18. pozdravlja priporočilo Sveta z dne 30. januarja 2023 o ustreznem minimalnem dohodku[27], ki zagotavlja aktivno vključevanje kot korak naprej pri izvajanju načela 14 evropskega stebra socialnih pravic;

19. poudarja, da je digitalizacija medsektorski proces, ki vpliva na dostop do vseh storitev, zlasti do zdravstvenega varstva, in na uveljavljanje temeljnih pravic;

20. ugotavlja, da nastanitev ni tržna dobrina, ampak nujnost in je predpogoj za polno sodelovanje v družbi;

21. pozdravlja, da je Svet OZN za človekove pravice 8. oktobra 2021 priznal univerzalno

[27] UL C 41, 3.2.2023, str. 1.

pravico do dostopa do zdravega in trajnostnega okolja;

Institucionalni zaščitni ukrepi za temeljne pravice

22. pozdravlja napredek, ki je bil dosežen po obnovitvi pogajanj o pristopu EU k EKČP junija 2020, in začasni dogovor o osnutku revidiranih pristopnih instrumentov, ki je bil dosežen marca 2023;

23. podpira delo agencije FRA pri analizi podatkov, da bi beležili diskriminacijo, in pozdravlja nadaljnji razvoj na tem področju; pozdravlja predloge Komisije za dve direktivi o standardih za organe za enakost, katerih cilj je zagotoviti boljše izvajanje in izvrševanje protidiskriminacijskih pravil EU;

24. opozarja na pomen ustrezne sodne prakse Sodišča Evropske unije, ki potrjuje spoštovanje temeljnih pravic in dodatno opredeljuje pravno državo;

°

° °

25. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.

OBRAZLOŽITEV

Spoštovanje človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in človekovih pravic so temeljne vrednote Evropske unije, kot je določeno v členu 2 PEU in v Listini o temeljnih pravicah. Ohranjanje in dejavno spodbujanje teh vrednot je obveznost institucij EU in držav članic. Poročevalka meni, da je v zadnjih letih po vsej Evropski uniji prišlo do zaskrbljujočega upada spoštovanja temeljnih pravic in da obstaja nevarnost, da bo soglasje o skupnih evropskih vrednotah razpadlo.

V letih 2022 in 2023 se je EU soočila z novimi izzivi, ki jih še ni bilo. Medtem ko se je še vedno spoprijemala z negativnimi učinki koronavirusne pandemije, je ruska agresivna vojna proti Ukrajini povzročila pritok milijonov ljudi, ki so bili prisiljeni zapustiti svoje domove. Zato bi moralo poročilo ustrezno odražati vprašanja temeljnih pravic, ki izhajajo iz teh okoliščin, vključno z (a ne omejeno na) (i) uporabo nujne zakonodaje in njenim učinkom na prostor za organizacije civilne družbe, (ii) vlogo svobodnih medijev za delovanje demokratičnih sistemov, in (iii) zaščito socialnih pravic ter (iv) zaščito temeljnih pravic beguncev in migrantov.

Pristop poročevalke

Poročevalka želi pripraviti celovito poročilo, ki bo odražalo glavne dogodke v zadevnih letih.

Poročilo bi moralo predvsem odražati splošne trende na področju temeljnih pravic v Evropski uniji v letih 2022 in 2023. Vendar bi moralo poročilo zajemati tudi sistemske težave v posameznih državah članicah, saj na evropski ravni poteka postopek v zvezi z zadevo, vključno s postopki iz člena 7 PEU, postopki za ugotavljanje kršitev ter sodbami Sodišča Evropske unije in ESČP.

Struktura

Da bi lahko zajeli vse pomembne elemente, je osnutek poročila strukturiran po glavnih sklopih temeljnih pravic, ki v glavnem temeljijo na poglavjih Listine o temeljnih pravicah. Namesto da bi se osredotočila le na nekatere prednostne naloge ali posebne skupine in glede na dolžino največ štirih strani za samoiniciativna poročila, si poročevalka prizadeva zagotoviti splošen okvir, v katerega je mogoče razvrstiti vsa vprašanja o temeljnih pravicah. V fazi sprejemanja predlogov sprememb se bo ta okvir še dopolnil.

Glavne kategorije so:

Pravna država in dostop do pravnega varstva

To poglavje med drugim zajema vlogo svobodnih medijev, uporabo nujne zakonodaje, parlamentarne pravice, neodvisnost sodstva, učinke korupcije in postopke pravne države na evropski ravni.

Svoboščine

To poglavje med drugim zajema kolektivne svoboščine, kot so pravica do zbiranja in pravica združevanja, pa tudi individualne svoboščine, kot so pravica do svobode in varnosti, svoboda misli, varstvo osebnih podatkov, svoboda izražanja in obveščanja ter pravica do azila.

Enakost in dostojanstvo

To poglavje med drugim zajema prepoved diskriminacije oseb na podlagi spola, barve kože, narodnosti ali socialnega porekla, genetskih značilnosti, jezika, vere ali prepričanja, političnega ali drugega mnenja, pripadnosti narodni manjšini, premoženja, rojstva, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti. Zajema tudi pravico do spoštovanja telesne in duševne celovitosti osebe, zlasti v zvezi s sovražnim govorom in kaznivimi dejanji iz sovraštva.

Družbene, gospodarske in okoljske pravice

To poglavje med drugim zajema revščino kot obliko diskriminacije, socialne neenakosti, digitalno revščino, dostop do stanovanja, dostop do izobraževanja, dostop do zaposlitve, pravico do kolektivnih pogajanj in pravico do dostopa do zdravega in trajnostnega okolja.

Institucionalni zaščitni ukrepi za temeljne pravice

To poglavje med drugim zajema vlogo institucij, kot so Svet Evrope in Evropsko sodišče za človekove pravice, Sodišče EU, Agencija EU za temeljne pravice, Evropsko javno tožilstvo ter nacionalna sodišča in nacionalni organi za enakost.